

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 36127
Nom: Introducció a la política econòmica
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1316 - Grau Economia	Facultat d'Economia	2	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1316 - Grau Economia	Políticas Económicas Instrumentales y Sectoriales	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

TOBOSO LOPEZ FERNANDO

RESUM

L'assignatura "Introducció a la Política Econòmica" està ubicada al segon curs del Grau d'Economia i constitueix la primera de les tres assignatures obligatòries dedicades a l'estudi de la política econòmica que vénen incloses en el grau d'Economia. Totes elles formant part de la matèria anomenada "Polítiques econòmiques instrumentals i sectorials", del mòdul d'Economia Aplicada.

Com s'indica al pla d'estudis aprovat, aquesta assignatura pretén crear el marc analític per a l'estudi de les actuacions públiques a l'economia amb especial atenció als processos d'elaboració i negociació de polítiques econòmiques, als aspectes de governança que caracteritzen eixes actuacions als diferents nivells de govern (supranacional, central i subcentral), així com als grans objectius a llarg termini de la política econòmica i els instruments utilitzats a uns o altres llocs. D'aquesta manera, es creen els fonaments per a estudiar en "Política Econòmica I" els grans objectius a curt termini i les polítiques econòmiques conjunturals i, en "Política Econòmica II" les polítiques estructurals (sectorials i horitzontals).

En "Introducció a la Política Econòmica" s'analitzen, doncs, tant els aspectes més doctrinals de la disciplina i les perspectives d'anàlisi que cal utilitzar com tots els altres aspectes vinculats als processos d'elaboració i negociació de polítiques econòmiques anomenades abans. A més de prestar atenció als aspectes relacionats amb el disseny lògic d'un programa d'actuació i als principals agents polítics que participen

directament en aquestes decisions col·lectives, la matèria permet abordar també l'estudi de la influència que altres grups econòmics, sindicats i organitzacions empresarials, grups de votants, personal de l'administració pública, etc. exerceixen, en major o menor grau, sobre les polítiques aprovades, la seva execució o la seva avaluació.

La metodologia dels anàlisis, reflexions i debats a tractar en l'assignatura condueix a prestar una atenció especial tant als aspectes institucionals com als factors polítics i de negociació d'interesos enfrontats que emmarquen e influeixen a la presa de decisions col·lectives, particularment al àmbit públic. Tot açò exigeix un esforç addicional per part de l'estudiant.

En el mateix sentit és necessari ressaltar que aquests objectius formatius en relació amb les polítiques econòmiques representen un primer pas que els alumnes podran complementar i ampliar igualment en aquelles altres assignatures optatives posteriors més directament relacionades, i en particular amb les de "Política econòmica de la Unió Europea" (4 curs), "Territori i polítiques de desenvolupament regional i local" (4 curs), "Desenvolupament econòmic i polítiques de cooperació al desenvolupament" (4 curs), "Competitivitat, innovació i polítiques de R + D" (4 curs), o "Economia social " (4 curs), entre altres.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Sense requisits addicionals.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Aplicar els principis de l'anàlisi econòmica (decisió racional) al diagnòstic i a la resolució de problemes.

Capacitat d'aprenentatge autònom.

Capacitat de comunicació oral i escrita en llengua nativa.

Capacitat de pensament crític.

Capacitat de treball en equip (incloent treball interdisciplinari).

Capacitat per a la cerca i l'anàlisi d'informació.

Capacitat per a la presa de decisions aplicant els coneixements a la pràctica.

Capacitat per al disseny i la gestió de projectes econòmics.

Capacitat per manejar les tecnologies de la informació.

Comprendre el funcionament de l'economia a nivell agregat i l'efecte que hi tenen les distintes polítiques econòmiques.

Comprendre els efectes sobre l'eficiència i l'equitat de les diferents estructures de mercat i la influència de les polítiques de regulació.

Comprendre i aplicar el mètode científic, consistent a formular hipòtesis, deduir resultats comprovables i confrontar-los amb l'evidència empírica i experimental.

Comprendre les actuacions i les funcions del sector públic en l'economia i el desenvolupament detallat de les diferents polítiques d'ingressos públics i els programes de despesa pública.

Comprendre les possibles causes dels cicles econòmics i els efectes de les polítiques d'estabilització.

Compromís ètic i responsabilitat social en el treball, respectant el medi, els drets humans i promovent la igualtat entre homes i dones i la cultura de la pau.

Conèixer i comprendre les distintes polítiques econòmiques instrumentals, sectorials i estructurals, així com el seu procés d'elaboració.

Conèixer i comprendre les principals fallades de mercat: béns públics i externalitats, així com les seues solucions, tant privades com públiques, i la seua influència sobre el medi i els recursos naturals.

Conèixer les causes de la discriminació per gènere i per raça en els mercats laborals i en les organitzacions econòmiques i polítiques i les mesures econòmiques per a la seua eliminació.

Conèixer les mesures econòmiques per a la disminució de la desigualtat en la distribució de la renda i per a la reducció de la pobresa.

Ser capaç d'elaborar i defensar un informe econòmic.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Economia, mercats i polítiques econòmiques.

- 1.- Economia y mercats.
- 2.- Les errades dels mercats i el paper dels poders públics.
- 3.- Concepte i tipologia de polítiques econòmiques.
- 4.- Magnitud de les intervencions de política econòmica.

2. Estructura i etapes en les intervencions de política econòmica.

- 1.- L'esquema fins-mitjans: objectius i instruments en el disseny de polítiques econòmiques.

- 2.- Les limitacions de l'esquema fins-mitjans.
- 3.- La definició dels problemes socials i la configuració de l'agenda política.
- 4.- L'execució i avaluació de polítiques econòmiques.

3. Institucions i condicionants en la formació de polítiques econòmiques.

- 1.- Institucions formals i informals i decisions de política econòmica.
- 2.- Democràcia, regles electorals i competència política.
- 3.- Les restriccions internes i externes en la formació de polítiques econòmiques.
- 4.- Institucions, polítiques econòmiques i aspectes de governança.

4. Els agents polítics i la formació de polítiques econòmiques.

- 1.- Electors, partits polítics i ofertes de programes.
- 2.- Parlaments, coalicions parlamentàries i reformes institucionals.
- 3.- El paper dels governs o executius i el cicle polític-econòmic.
- 4.- Assessors, militants i simpatitzants: informació i persuasió política.

5. Polítiques econòmiques i agents econòmics i socials.

- 1.- La lògica de l'acció col·lectiva i la participació política.
- 2.- Els grups d'interès i els mecanismes de pressió política.
- 3.- Burocràcia i polítiques econòmiques.
- 4.- Els riscos de la corrupció i els límits de la intervenció polític-econòmica.

6. Nivells de govern i coordinació de polítiques econòmiques.

- 1.- Descentralització territorial, integració supranacional i política econòmica.
- 2.- El repartiment efectiu de les polítiques econòmiques entre nivells i les seves repercussions.
- 3.- Finançament i polítiques econòmiques dels governs subcentrals.
- 4.- Governança i coordinació de polítiques econòmiques a nivell nacional i supranacional.

7. Creixement, desenvolupament i polítiques econòmiques.

- 1.- Creixement econòmic versus desenvolupament: qualitat de vida i límits ambientals.
- 2.- Els auges, les crisis i les bombolles del capitalisme.
- 3.- Polítiques de creixement, globalització i deslocalització.
- 4.- Desenvolupament sostenible i polítiques mediambientals.

8. Redistribució de la renda i la riquesa i polítiques econòmiques.

- 1.- Els principis de justícia i la justificació de les polítiques redistributives.
- 2.- Origen i evolució de l'estat del benestar.
- 3.- Indicadors sobre desigualtat i pobresa.
- 4.- Principals actuacions de política econòmica amb impacte redistributiu.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	30,00
Pràctiques a l'aula	30,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	12,00
Estudi i treball autònom	18,00
Preparació de classes	38,00
Preparació d'activitats d'avaluació	22,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

L'assignatura de 'Introducció a la Política Econòmica' consta d'una part teòrica i una altra pràctica.

Classes teòriques:

Es fonamentaran en l'explicació del professor sobre els principals conceptes, idees i anàlisi a considerar en cada unitat, però es requerirà i incentivarà ja en aquestes sessions teòriques la participació activa dels estudiants pel procediment que cada professor estableixi. Les mateixes podran complementar-se amb l'exposició i discussió a l'aula d'alguna altra referència bibliogràfica complementària degudament assenyalada amb anterioritat. Finalitzaran amb el plantejament de possibles preguntes teòriques susceptibles de ser incloses en l'examen final.

Classes pràctiques:

Aquestes pretenen il·lustrar les classes teòriques i, per tant, seguiran l'estructura temàtica que es presenta en aquesta guia docent. Normalment s'estimularà tant el treball individual com en equip i la presentació i debat oral dels resultats assolits perquè el professor pugui, si escau, reorientar l'esforç d'uns o altres en

nom a un millor aprofitament del curs. El desenvolupament expositiu de treballs i informes realitzats per part dels membres de cada equip es valorarà individualment amb vista a l'avaluació contínua. Aquesta valoració es fonamentarà en base a l'assimilació i nivell d'aprofitament en relació amb les competències abans esmentades posat de manifest per cadascú a partir dels materials específics que en cada cas es posi a disposició dels alumnes a través de les vies habituals. Aquests consistiran normalment en textos i breus informes sobre actuacions específiques ja realitzades, programes amb propostes de política econòmica, quadres estadístics sobre intervencions o resultats, vídeos sobre processos d'elaboració i negociació de reformes institucionals o altres, retalls de premsa amb assumptes de política econòmica de actualitat per comentar i debatre, material disponible en pàgines web relacionades, etc. També aquí es plantejaran possibles qüestions pràctiques susceptibles de ser incorporades en l'examen final.

El debat a classe de les problemàtiques analitzades a partir dels informes o treballs pràctics en grup elaborats sobre les mateixes constitueix un vehicle fonamental d'aprenentatge i d'avaluació. Tots els alumnes han d'haver preparat, llegit o mirat prèviament a cada classe pràctica els materials que el professor recomani, que habitualment no seran idèntics per a cada grup o subgrup pràctic. L'elaboració d'un informe final també podrà formar part d'aquesta avaluació si el professor així ho requereix l'inici del curs.

AVALUACIÓ

Tal com s'estableix en el pla d'estudis aprovat, en l'avaluació de les assignatures que conformen la matèria de 'polítiques instrumentals i sectorials', del mòdul d'economia aplicada, hauran de tenir en compte, per aquest ordre de rellevància, els següents aspectes:

1. Examen/s escrit/s que avaluïn el nivell d'assoliment dels resultats de l'aprenentatge i especialment els centrats en les competències específiques de l'assignatura respecte a continguts i aplicació.
2. Avaluació contínua de l'estudiant, basada en la seva participació i implicació en el procés d'ensenyament-aprenentatge. L'avaluació contínua es realitzarà a través dels informes individuals i treballs presentats de forma escrita i oral. Ha de mesurar l'abast de tots els resultats de l'aprenentatge.

Sota aquestes directrius, l'avaluació d'aquesta assignatura contempla el doble caràcter teòric i pràctic de les classes programades. Aquesta avaluació consistirà en una prova escrita final més una puntuació obtinguda, en el cas d'assistència suficient, pel mètode d'avaluació contínua.

L'examen teòric final de l'assignatura, o la suma dels diversos exercicis puntuables si n'hi ha, aportarà el 60% de la nota (de 0 a 6 punts sobre 10). Aquest examen podrà estar format, si el professor ho considera oportú, per un o més exercicis tipus test, entre d'altres, i haurà de superar amb una puntuació igual o superior a 3 punts (dels 6 punts màxim de la part de teoria) perquè els resultats de les activitats pràctiques d'avaluació contínua puguin ser tinguts en compte. De no superar la part de teoria, en l'acta es consignarà la nota que s'hagi obtingut en aquesta part de teoria. En tots els exàmens i/o exercicis tipus test, tant si són parcials com finals, les respostes incorrectes restaran 0,33 punts.

L'avaluació de la part pràctica es realitzarà pel mètode d'avaluació contínua i es fonamentarà en el grau d'assimilació i nivell d'aprofitament en relació amb les competències abans assenyalades que els alumnes

demostrin haver adquirit, segons el criteri del professor, mitjançant els treballs pràctics, informes, exercicis i presentacions i debats realitzats en les classes pràctiques i / o, si escau, els controls o exàmens pràctics d'aprofitament realitzats al llarg del curs. Els textos, àudios, vídeos o altres materials de pràctiques facilitats pel professor per les vies habituals hauran de treballar-per cada grup amb anterioritat a l'inici de cada classe pràctica a fi de permetre el suficient debat durant les sessions. La nota de la part pràctica consistirà en una puntuació afegida a la nota de teoria i podrà arribar, per als que demostrin un elevat aprofitament, fins a 4 punts (de 0 a 4 punts sobre 10). La distribució d'aquests 4 punts entre activitats i / o controls la realitzarà cada professor en funció de la seva pròpia organització d'activitats, indicant-ho a l'inici del curs.

L'assistència a classe, tant a les teòriques com a les pràctiques, és un requisit de l'actual pla d'estudis. Per això, una assistència inferior al 70 per cent de les sessions teòriques o al 70 per cent de les pràctiques fa impossible l'aplicar l'opció de l'avaluació contínua de les pràctiques, de manera que la qualificació dependrà estrictament de l'examen final de teoria. Les activitats d'avaluació contínua no són recuperables excepte indicació en contra del professor a l'inici del curs o en la informació complementària aportada als alumnes a la seva aula virtual o web. Només els qui hagin faltat en excés per causa reconeguda i acreditable podran optar a un examen final de pràctiques, no perden així el seu dret a optar als 4 punts de la part pràctica i obtenir la màxima qualificació de 10. En funció de la seva pròpia organització d'activitats i controls, el professor podrà considerar també la possibilitat que aquells que no superin la part pràctica per avaluació contínua obtenint 2 o més punts (dels 4 punts màxims de la part de pràctica), o els qui vulguen millorar la puntuació obtinguda en pràctiques mitjançant els exercicis o activitats d'avaluació continuada, puguin renunciar als punts obtinguts i fer, si escau, l'examen final de pràctiques o un altra activitat exigida.

Segons l'article 11.g de la Llei 3/2022, de 24 de febrer, de convivència universitària, quant al ChatGPT, es considerarà falta molt greu plagiar totalment o parcialment una obra, o cometre frau acadèmic en l'elaboració de qualsevol treball a activitat que se sol·licite a l'alumnat. S'entendrà com a frau acadèmic qualsevol comportament premeditat tendent a falsejar els resultats d'un examen o treball, propi o alié (inclòs l'ús indegut de la intel·ligència artificial com ChatGPT), realitzat com a requisit per a superar una assignatura o acreditar el rendiment acadèmic.

BIBLIOGRAFIA

REFERÈNCIES BÀSIQUES

Entre els diversos manuals que es poden utilitzar com a textos bàsics globals per a donar suport a les explicacions i debats que es realitzaran a l'aula, cal destacar els que s'indiquen a continuació.

El professor detallarà en classe quins capítols són els més adequats com a bibliografia bàsica per a cada tema concret, ja que en aquests llibres també s'aborden qüestions que no estan incloses en la present guia. Es recomana consultar l'última edició disponible.

EN CASTELLÀ ES POT MENCIONAR ACÍ:

- Sánchez, A. , Introducción a la Política Económica. Concepto, estructura y formación. Tirant lo

Blanch, Valencia.

- Antuñano, I. y Sanchez, A. , Política Económica. Elaboración y políticas coyunturales. Tirant Lo Blanch, Valencia.
- Toboso, F. y Caballero, G., Democracia y políticas económicas: elaboración, negociación y opciones. Ed. Síntesis, Madrid.
- Cuadrado Roura, J.R., Política Económica: elaboración, objetivos e instrumentos. Civitas, Madrid.
- Fernández Abastos, J., Democracia, Instituciones y Política Económica. Civitas, Madrid.
- Ayala, J., Mercado, Instituciones y elecciones públicas. UNAM, Mexico.
- Tomás, J.A. y Sánchez, A., Conflictos de mercado y de estado en la política económica. Tirant lo Blanch, Valencia.

EN LLENGUA ANGLESA CAL DESTACAR ACÍ:

- Scartascini, C., Stein, E. y Tommasi, M., How democracy works : political institutions, actors, and arenas in Latin America policy-making. Interamerican Bank.
- Rausser, G.C., Swinnen, J., Zusman, P., Political power and economic policy. Theory, analysis and empirical applications, Cambridge University Press, Cambridge.
- Acocella, N., Non-market failures: elements of a positive theory of economic policy, In: The foundations of economic policy. Values and techniques, Cambridge University Press, Cambridge.

REFERÈNCIES COMPLEMENTÀRIES

Per a la preparació de l'assignatura també es podran recomanar altres materials complementaris útils com a suport del que s'aborde en cada tema, de publicació més recent, que continguin anàlisis diferenciats, etc. Alguns d'aquests materials podran ser considerats també de lectura obligatòria, i s'indicaran en eixe cas a l'inici del tema corresponent. D'altra banda, per a les sessions pràctiques es requerirà la consulta d'altres textos i materials específics: breus informes sobre polítiques econòmiques, quadres estadístics i gràfics, vídeos, etc., que es posaran a disposició de l'alumnat per les vies habituals. A més d'articles de revistes d'investigació amb un nivell de dificultat adequat per a l'assignatura, es poden citar com a exemple els que s'indiquen a continuació.

EN CASTELLÀ ES POT MENCIONAR ACÍ:

- Aguilar Villanueva, L.F., Gobernanza y gestión pública. FCE, Mexico.
- Antuñano, I., Jordán, J.M. y Tomás, J.A., Crisis y transformación. Ensayos de política económica en homenaje al prof. Emerit Bono. PUV, Valencia.
- Stiglitz, J., Caída libre. Taurus, Madrid.
- Sachs, J., El precio de la civilización. Galaxia Gutenberg, Barcelona.
- Bernanke, B., Mis años en la Reserva Federal. Deusto, Pamplona.
- Boix, C., Partidos políticos, crecimiento e igualdad, Alianza Editorial, Madrid.
- Toboso, F. y Arias, X.C., Organización de gobiernos y mercados. PUV y U. Vigo, Valencia.
- Esteban, M. y Serrano, F., La política económica en tiempos de incertidumbre. Netbiblo, La Coruña.
- García Pérez, J.I., Metodología y diseño de estudios para la evaluación de políticas públicas. Antoni Bosch Editor, S.A., Barcelona.
- Held, D., Modelos de democracia. Alianza, Madrid.

- Rose-Ackerman, S., La corrupción y los gobiernos. Siglo XXI, Madrid.
- Arbós, X., La cooperación intergubernamental en estados compuestos. IEA, Barcelona.
- Fernández, A., Parejo, J.A. y Rodríguez, L., Política Económica. McGraw-Hill, Madrid.
- Vallés, Josep M., Ciencia Política. Una introducción. Ariel, Barcelona.
- Frey, B., Para una política económica democrática. Alianza, Madrid.
- Sebastian, M. La falsa bonanza. Ed. Península, Barcelona.
- Sebastian, C. España estancada. Galaxia Gutenberg, Madrid.

EN LLENGUA ANGLESA CAL DESTACAR ACÍ:

- Persson, T. and Tabellini, T., Political economics. Explaining economic policy, MIT Press.
- Drazen, A., Political economy in macroeconomics, Princeton University Press.
- Caporaso, J. and Levine, D., Theories of political economy, Cambridge University Press.